

Kako lahko vsakodnevna navada, kot je uporaba deodoranta, postane trajnostna zgodba Ekošole

How can an everyday habit, like using deodorant, become a sustainable Ecoschool story

Nina Sirk, OŠ in vrtec Sveta Trojica
nina.sirk@ostrojica.si

Kostanjevica na Krki, 30. 5. 2026

Izhodišča in cilji

Zakaj deodorant?

- Vsakodnevna navada učencev
- Velik vpliv oglaševanja in blagovnih znamk
- Veliko embalaže in odpadkov
- Premalo poznavanja sestavin
- Povezava z zdravjem in okoljem

Cilji projekta

- Spodbujanje trajnostnega mišljenja
- Izbor zdravju in okolju prijaznejšega izdelka
- Razvoj kritičnega odnosa do potrošnje
- Raziskovanje vpliva deodorantov
- Izdelava domačega deodoranta
- Zmanjševanje odpadkov

VKLJUČENI CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

- 3 – Zdravje in dobro počutje
- 4 – Kakovostno izobraževanje
- 12 – Odgovorna poraba in proizvodnja
- 13 – Podnebni ukrepi

SODELUJOČI IN POTEK DELA

- **Sodelovalo je:**

45 učencev

6.–9. razred

- **Predmeti:**

Gospodinjstvo, biologija, poskusi v kemiji, naravoslovje, naravoslovni in ekokrožek

- **Metode dela:**

- anketa

- raziskava

- eksperiment

- opazovanje

- analiza podatkov

HIPOTEZE

- Večina učencev uporablja deodorant vsak dan
- Najpomembnejši dejavnik izbire je vonj
- Učenci ne poznajo razlike med izdelki
- Domač deodorant je učinkovita alternativa
- Z izbiro izdelka lahko zmanjšamo odpadke

REZULTATI ANKETE

• Uporaba deodoranta

71 % vsak dan

18 % večkrat tedensko

11 % redko

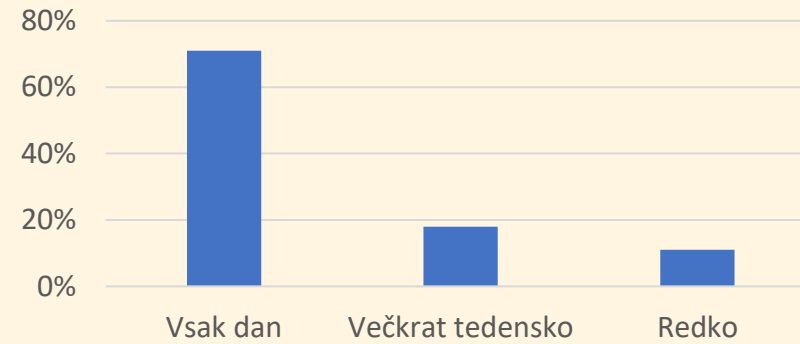
• Dejavniki izbire

58 % vonj

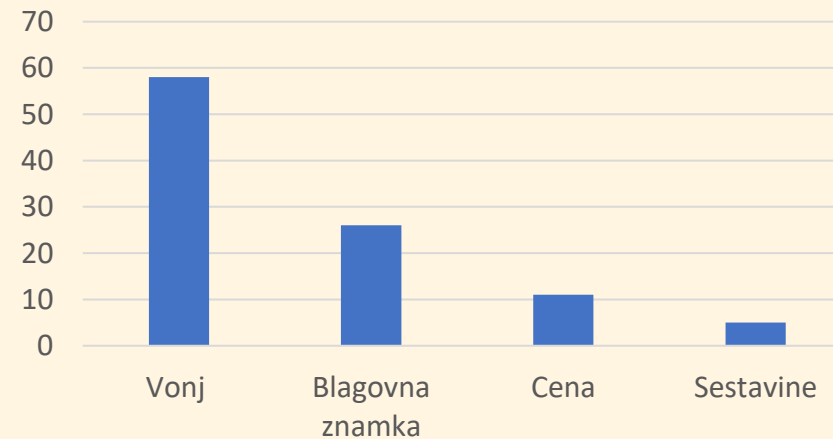
26 % blagovna znamka

11 % cena

5 % sestavine

Graf 1: Pogostost uporabe deodoranta med učenci

Graf 2: Dejavniki izbire deodoranta

Nihče ni poznal razlike med deodorantom in antiperspirantom

DEODORANT ALI ANTIPERSPIRANT?

Deodorant

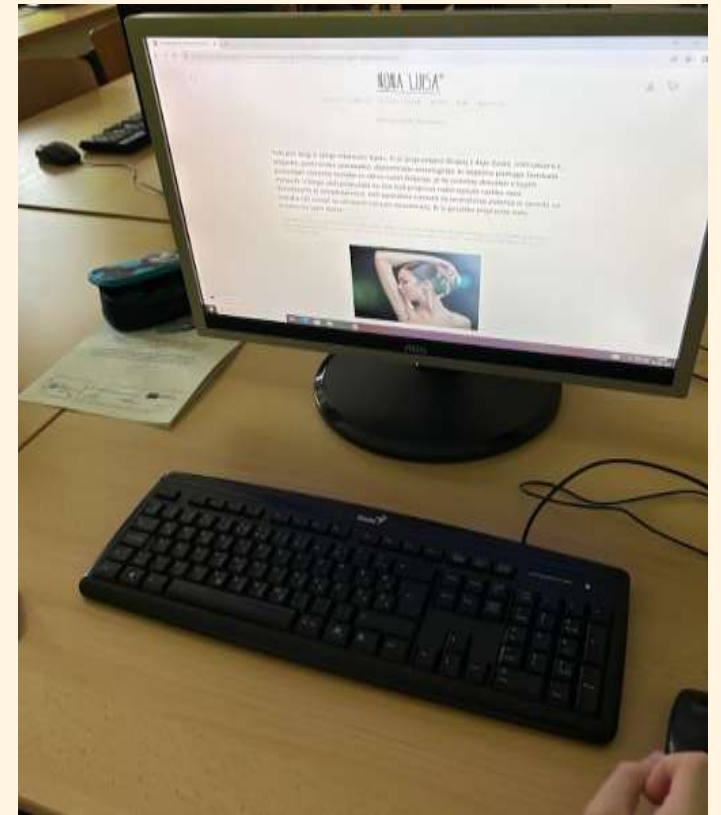
- Prekriva/zmanjšuje neprijeten vonj znoja
- Ne preprečuje potenja
- Deluje antibakterijsko

Antiperspirant

- Zmanjšuje potenje
- Vsebuje aluminijeve soli
- Posega v naravni proces potenja

POTENJE JE POMEMBEN NARAVNI PROCES

- uravnava telesno temperaturo (ohlajanje telesa)
- izločanje snovi

Slika 1: Iskanje informacij po spletu

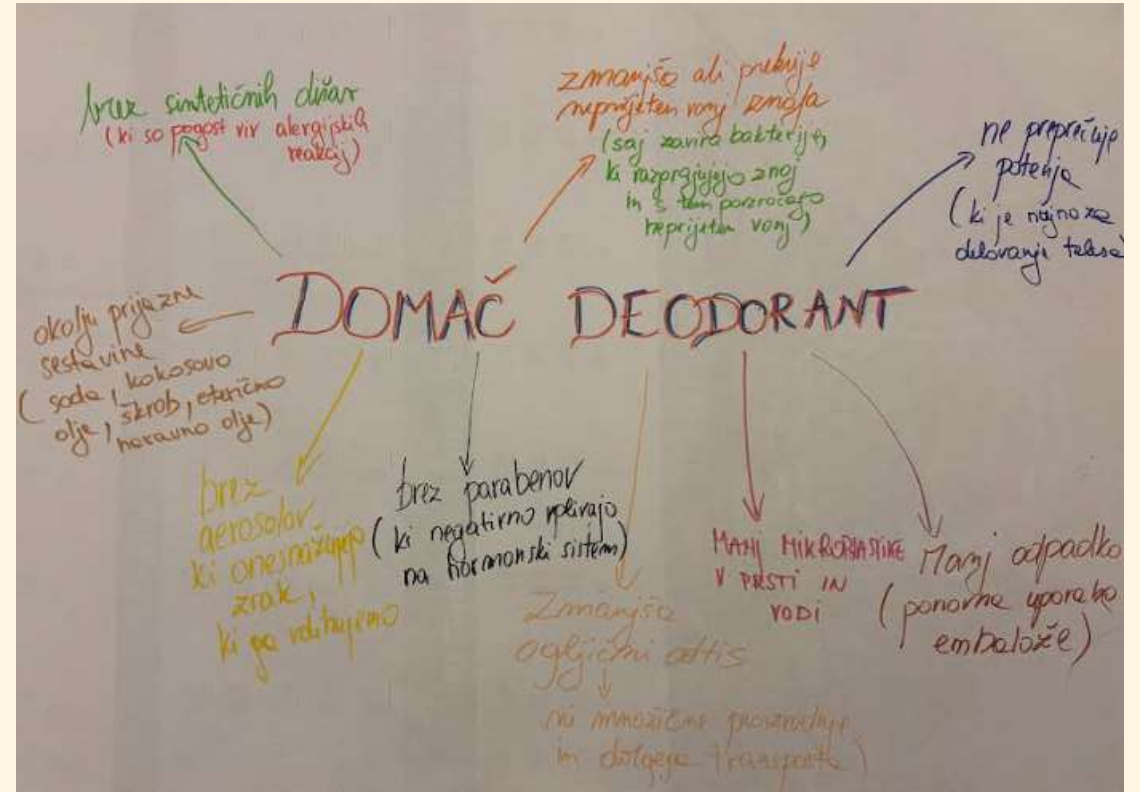
VPLIV NA ZDRAVJE IN OKOLJE

Problematične sestavine:

- aluminijeve soli
- parabeni
- ftalati
- sintetične dišave

Vpliv na okolje:

- embalaža, mikroplastika
- aerosoli
- kemične snovi
- več odpadkov
- proizvodnja, transport – ogljični odtis

Slika 2: Izdelava plakata z bistvenimi informacijami o deodorantu

IZDELAVA DOMAČEGA DEODORANTA

Navodila za izdelavo deodoranta

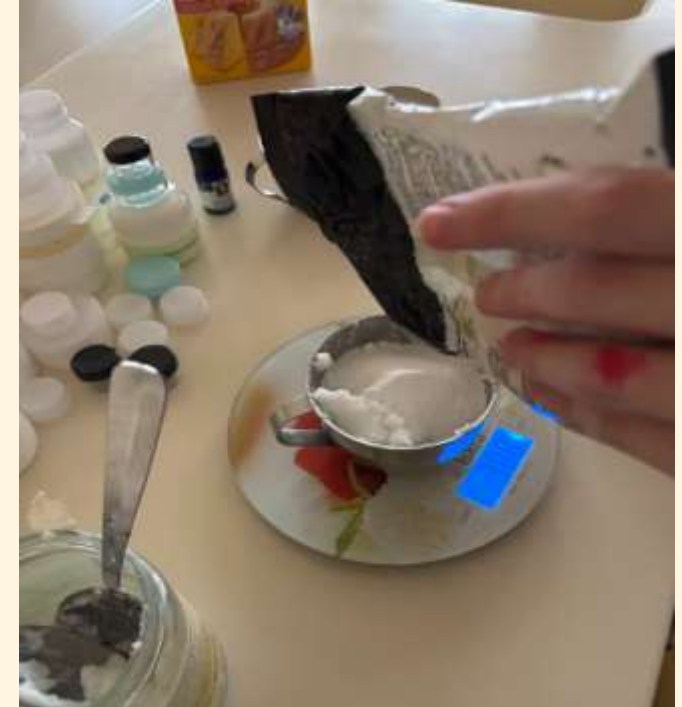
Sestavine:

- 30 g sode bikarbone
- 30 g koruznega škroba
- 40 g kokosovega olja

Po želji nekaj kapljic naravnega eteričnega olja (npr. čajevca, sivka...)

Postopek:

Najprej pomešaj sodo bikarbono in koruzni škrob. Tej mešanici dodaj kokosovo olje v trdnem agregatnem stanju in dobro premešaj. Po želji dodaj še največ 3 kapljice eteričnega olja po izbiri (čajevca, sivka...). Znova premešaj in shrani v majhen steklen lonček - lahko ga uporabljaš mesece.

Slika 3,4,5: Sestavine, izdelava deodoranta (tehtanje dodane sode in dodajanje eteričnega olja čajevca)

Prednosti:

- manj embalaže
- naravne sestavine
- manjši vpliv na okolje
- možnost ponovne uporabe embalaže

Slika 6: Zbrana embalaža za ponovno uporabo

Slika 7 in 8: Ponovno uporabljene embalaže, ki so tudi opremljene s podatki in ilustracijami

TESTIRANJE IZDELKA

Testiranje:

- 5–7 dni, sodelovalo 45 učencev

Rezultati:

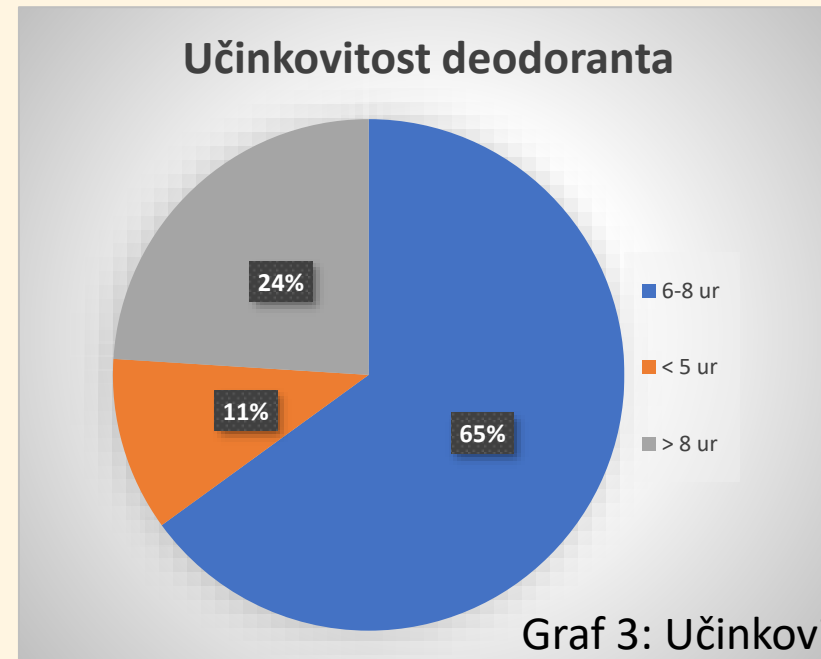
65 %: učinkovit 5–8 ur

71 % ocenili s 4

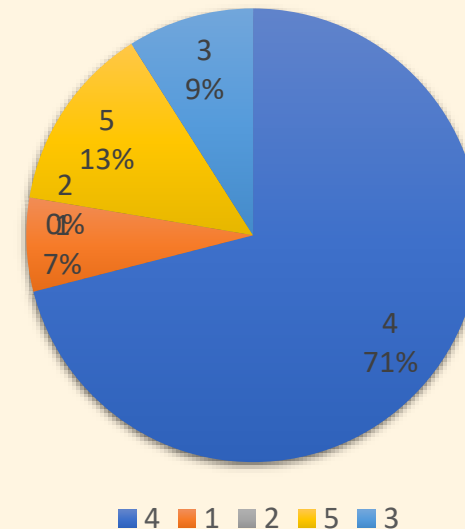
7 % draženja kože

Sklep:

domač deodorant je učinkovita alternativa

Ocena zadovoljstva

ANALIZA ODPADKOV

Izračun:

- 6 deodorantov letno na osebo
- približno 240 g odpadkov

Razred z 20 učenci:

- približno 4,8 kg odpadkov letno

Rešitev:

- ponovna uporaba embalaže
- doma izdelani deodoranti
- manj odpadkov

Slika 9: Tehtanje odpadne embalaže

POSEBNOSTI IN ZANIMIVOSTI

- Tema iz vsakdanjega življenja
- Medpredmetno povezovanje
- Aktivna vloga učencev
- Praktično raziskovalno delo
- Razvoj kritičnega mišljenja
- Prenos znanja domov

ZAKLJUČEK

- Majhne navade vplivajo na okolje
- Učenci so postali bolj ozaveščeni
- Domač deodorant je trajnostna in zdravju ugodnejša izbira
- Projekt povezuje teorijo in prakso
- Trajnostno vedenje se lahko prenaša v družino

Slika 10: Izdelava plakata z informacijami o deodorantu

VIRI

- ARSO
- NIJZ
- Nonaluisa – deodorant ali antiperspirant
- Vizita – deodorant ali antiperspirant